

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Bíró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
tértérték szerint egy négyzet centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Március 15.

A Zemplén részére írta:
Demeter János.

Rügyfakasztó tavasz: népek,
nemzetek szabadsága.

Üdvözölt légy feledhetetlen és
örök március: te, a szabadság a
hontiszterem hónapja!

Március hónapja hozza meg a
nap hevét: március Idusán közelg
a természet föltámadó korszaka;
március hónapja rügyet növeszt
a lombokon, virággal hinti tele a
fák és cserjék koronáit. — Dalt
és illatot hord felénk a csapongó
játshi szellőcske, mert március —
a szabadság hónapja, s talán et-
től a lángtól rohamos azután a
természet fölszendülése, talán az a
láng a hazaszeretet lángja, töltse
meg a sziveket forró szerelemmel,
igazi édes dallal, csapongó-epekedő
vágygyal. — Oh igen! Föltámadás
ünnepe vágy te: március 15. Mert-e
napon az örök igazság aratott di-
adalt az igazság, mely eddig elte-
metve volt: ekkor támadt föl —
halottaiból s lőn és lesz nemzeti
ujjászületésünk évfordulója, az örök
szabadság tavasza; nagy esemé-
nyek, országokat és népeket meg-
rázkodtató hatalmas átalakulások,
a honszeretlem fényes diadalait, —
szabadságharcunk tündér virágait
fakasztó szép és örök tavasz.

Üdvözleget március Idusa a tör-
ténelem örök triaszának: a sza-

badság, egyenlőség és testvériség
visszaszerzője! Jöttödön szívünk
megtellik áhitattal, mint a virág a
nyári reggel éltető harmatával.

Oh, e szent napon, a midőn
a népek a szent szabadság ünne-
pét ülik, ékesen szóló ajkak, zen-
gedező lantok halmoznak dicsősé-
get: eszmék, szabadságharcosok,
szabadsághősök örök és fényes
emlékére; a midőn ma a szabad-
ság — egyenlőség — testvériség
diadalmas himnuszait zengedezük;
a midőn ma babérkoszorút vitték
a szabadság igaz és nagy bajno-
kainak siremlékéhez, a minden
idők eme örök áldozati-oltáraihoz.
Jőjj el és végy szárnyaidra min-
ket mindnyájunkat, dicső hősök
törpe unokáit, te szent emlékezet!
S emelj föl abba a csodálatos ma-
gasságba, a honnan egy pillantás-
sal tekinthetjük át mi is hatalmas
irányait ezen szent és örök idő-
nek s megmérhetjük egy ezredév
lezajlott történelmének mélységeit
— tanulságait. Hadd gyönyörköd-
jék szemünk — szívünk nemze-
tünk multjának dicsőségében; hadd
fürödjék meg honfilelkünk ott a
napfényes magasságban ez emlé-
keknek üde illatában.

Mert fájdalom nekünk ma már
csak magasra törő lelkünk van,
de nincsenek magasba vivő szár-
nyaink; csak vágyaink emelnek
— de nem tetteink és akarataink.
Igen ma, a mikor a hegyekben,

az ős természetben rügyet fakaszt
a lomb, elmulik — eltűnik a he-
gyes ormok fehér hótakarója, össze-
török a folyók jégbilincse és nem
lesz többé hólepellet takarva a
kenyeret és illatot adó virágos
mező: szülemjék meg ma, e szent
napon szívünkben a nemzetek
eme örök tavaszának előnapján, a
hazaszeretet; ezen szent titok, fön-
sleges szó és érzélem, megérthe-
tetlen hatalmas forrása minden
létező, Istentől belénk oltott erény-
nek!

Szülemjék meg és legyen *gyuj-
tópontja* ezer nemes és nagyszerű
erénynek; *próbaköve* a honfiu jel-
lemnek, a mely a kötelességérzetet
ha kell, a halál megvetéséig emeli,
miként ama dicső március halha-
tlan hőseinél. Töltse be egész
valónkat azon igazi hazaszeretet,
a melyben megvan az erényeknek
minden próbája. Az önmegtaga-
dás, érdekeink alárendelése a kö-
telességérzetnek, az önfeláldozás,
mely alkut nem ismer s vissza
nem riasztja még a vérpad sem.

Éljen s legyen bennünk ezen
hazaszeretet, mint minden más
erény — valódi, — mely csak
akkor az, ha igazi tettekben nyil-
latkozik meg, — s akkor fog
bennünk élni a szabadságban
való hit, lelkesedés, bátor erő,
nagyratörékvés, remény és boldog
lesz a: Haza!

S akkor, de csakis akkor fog-

juk ünnepelhetni március Idusát
igaz szívből és nem — divatból!
S a hányszor fordul márciusnak
eme napja:

„Mint a hívő a szent nagyszombatot
Hadd ünnepeljük mindig e napot,
E nap mely a föltámadást jelenti
Támaszsa föl bennünk is a hitet,
Hogy élni fog örökké a szabadság,
Mely a tavasszal együtt született!“

(Abrányi Emil)

— márc. 15.

Amerikába — kivándorolt a vár-
megye területéről februárius hó fo-
lyamán 466 egység, visszajött 133. —
Itt említjük fel, hogy *Hadik Béla*
gróf főispán indítványára, ki a Bod-
rogközön az amerikai kivándorlásra
kerítő egy egész szervezett úgynök-
hálózatot kutattatott fel és tépett széj-
jel, felirt a közg. bizottság e hó
18-iki üléséből a belügyi kir. minisz-
terhez, hogy ezután a folyamodóknak
csak 3 hónapra érvényes utleveleket
adasson ki éspedig azért, hogy má-
sok és többen az Amerikából haza
küldözgetett utlevelek segítségével az
országból Amerikába szabadon ki ne
mehessenek.

A vizsgálat.

— Hetedik, nyolcadik és kilencedik nap. —

Sátoraljaújhely, márc. 15.

Ma a vizsgálat kilencedik napján
már kezdünk a zavaros képből jobban
kibontakozni. Ha ugyan ebből a kép-
ből egyáltalán lehet szó kibontako-
zásról. Arról minden pártatlan szem-
lélő, aki ezt a választást látta meg-
gyeződhetett, hogy a napok óta fel-
izgatott kedélyek, a nyilván nem is
palástolt lázítással fanatizált tömeggel

mint valami Cuck-vállalattól ingyen
jegyet mikor én, a buzgó referens,
azonkívül a hivatott feuilletonista, a
maguk egyik női munkatársa látom
el ezt a szerelem országáról szóló tudó-
sitást? Mert hát ez inkább is illik a mi
gyöngédebb kezünkbe. Maguk ezt ke-
gyetlen cinizmussal tennék, hát ezért
nem is a maguk kezébe való. Es
ezért szerkesztőségi forum előtt le-
fogalom egyszer és mindenkorra ezt
a rovatot és annak minden előnyeit.

Reményilem hát, hogy maguknál
reám még nagy jövő vár? Maga az
én irodalmi lépcsőm, melyen járnai
tanulok mint egy baba. Néha meg-
botlom, akkor észlelni kezdek, és el-
gondolkodom: „hisz ez az én szer-
kesztőm csak egy kis csiga-lépcső.“ —
De csiga módjára is haladok. Hóna-
ponként — ki nem jövök házacska-
ból, míg maga ki nem csalogat min-
den hónapban azzal a frázisos „csiga-
biga“ kérelemmel. Meg is fenyegetve
a következményekkel. En ettől félek
és hallgatok csáb-szavára, épp úgy
mint a csiga, és zsupsz, jönnek ki
a fejemből, nem a csiga-biga szarvak
— meg ne ijedjen. Egészséges, józan
gondolatok, melyeket kertesbe tála-
lunk fel — persze fűszerezve, az el-
néző kegyes közönség elé. — Mernék
fogadni kedves Bíró, egy fél kiló Bi-
lanovicsi Kugler cukorkába (ez a leg-
ujabb nemesi címer, mit Kugler nyert)
hogy akad egy pár ember, ki azt fogja
mondani mégis csak arrogancia ettől
a kislánytól így ajtóstul berohanni
Ujhely kritizáló, műértő, igénytelje

TÁRCA.

Két temetés után.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Az őszi szél zúg, felleg és köd
Ereszkedik a halmokon,
Hull a levél, az ember is hull,
Kettőt temettünk egy napon;
Ott voltam én is, ott kapott meg
A sírokon a rémület:
Isten csodája, hogyha van még
Hűség, erény és becsület!

A holtak egyike nagy ember,
Vagyona dús, hírből jeles,
A másik csonka-bonka koldus,
Rég honvédnévre érdemes;
Vért áldozott ez a hazának,
Amaz a vétét szivta ki,
De pénze volt, ma ez a bálvány,
Zengjünk hozsánnát hát neki!

Am gyászt is öltött férfi és nő
Ama dicső nagy honfiért,
Emezt pedig meg sem siratták,
Elhagyva halt meg, ahogy élt.
Ott pompa, fény, fekete zászlók,
Fáklyák, virágok, koszorúk;
Itt néma gyász, sötét koporsó,
Mint őszi ég, mely elborult.

Ott a nagyteán lányok, ifjak
Álltak tömegben sorfalat
S a gyászkoesi ezernyi nép közt
Haranzugás mellett haladt.
Volt itt is egy minisztráns gyermek,
Kezében ódon feszület, —
Isten csodája, hogyha van még
Hűség, erény és becsület!

Mert hajh! bizony, hogy eltemették
A nagy halottat fényesen,
Es annyi drága koszorúval
Sírját beraktuk ékesen, —

Akkor derült ki, hogy az árvák
Vagyona is a sírba szállt,
Sőt a szegények pénzé sinés meg,
Azért halt egy ma éh-halált.

A honvéd volt ez, eltömettük,
Rongyban, amint élt, az igaz,
De a rögre tövist vetettünk,
Jelül, hogy ember sírja az.
Ament mondott a pap s kezében
Megrészketett a feszület, —
Isten csodája, hogyha van még
Hűség, erény és becsület!

Fejes István

Márciusi levél.

A Zemplén eredeti tárcája.

— március 14.

Kedves szerkesztőm! A hóna-
pos hidegtelese én vagyok és leszek,
bármit is eszel ki ez ellen kedves
kollegám. Szedhet chinint, broomot,
fenacetint, antipirint; összehívhatja
az összes tudatlan orvosi fakul-
tást. Konzultálhat akárkivel, én
mégis visszajövök, akár legyen ez
kedvező, akár legyen ez kedve-
zőtlen szimptoma. De én minden-
képen felrázom magat az örökös, a
nyomdából a szerkesztőkre áradó le-
thargiájából. Lázba hozom és lázítom.
Hisz a márciusi hidegben mintha jól
is esnék ilyen kis lázítás. — Örül-
jön, hogy csak egyszer egy hónapban
jelentkezem, persze e hónapban, mikor
már ugy kitavasodott, maga betegebb,
mint minden skribler-bohém. Azt irták
maguk a minap egy napsugaras dél-
előttről, hogy ez időszak kellemessége
magával hoz bizonyos epidémiákat.

vonult harcba. Tisztelettel vesszük ki ezek sorából azon keveseket, akik elvi meggyőződésük tisztes és önzetlen, objektív intencióival próbálták győzelmet vívni. De az a fanatizált tömeg a választás napján is olyan artikulátlan harsogt, mint egy zürzavart, olyan felforgatott helyzetet teremtett, hogy ebből a zürzavarból kiigazodni mostan bizony igen nagy feladat.

Juhász Andor táblabírónak nyugodt, áttekinthető, okos vezetése már eddig a zürzavar körül eloszlatta a ködöt, úgy hogy valamelyest kihámozódik az a nagy semmi, amiért ezt az egész éktelen zajt ütik hónapok óta a tisztes eszme és a tárgyilagos politikai gyakorlat rovására.

A mai nap nagyobb jelentőségét képezte gróf Hadik Béla főispánnak vallomása, meg a mai nap hirtelen befejezése. A közönség oly tömegesen jött és a szenzációkat kereső nagy része oly módon igyekezett akár erőszakkal és az ajtó döngetve lármával is beözönlenni, hogy a táblabíró a vizsgálatot Hétfő reggelig kénytelen volt felfüggeszteni. Így a mai vizsgálat 10 óra után befejeztetett.

A mai és az előző napokról tudósításunk a következő:

Csütörtökön az első tanu Pilissy Béla rendőrkapitány volt, aki a kordonokat látta hirdmény szerint felállítva. A kordonok melletti járdákon mindenki részére szabad volt a közlekedés. Az utcai kordonok a választókat mindig szabadon bocsájtották keresztül. Reggel a szekerek bevonulása a Szakácsi előtti lugsznál olyan székértorlódást, zürzavart idézett elő a Buza-pártiak erőszakoskodása, hogy a vál. elnöknek meg kellett jelennie a helyszínén, ahol kezét felemelve könyörögve intette a zajongó tömeget csendre és békére. Bogay Béla városi tanácsos a Pilissyével mintegy megegyező valamást tett. Két rendőr és Nasztanovics rendőrmester tanúzása után Vass István tudott jelentékenyebb eseményekről: Bevonuláskor a Rákóczi-utcai hidnál kereskedősegek és suhancok lesték a Dókus-párti szekereket, azokat ostrom alá véve, kövel hajgálták. Jelentés után huszárokkal vonultunk oda és széjjel kergettük az ostromló hadat így vonulhatott szabadabban a Dókus

publikuma elé, és igényt tartani, hogy „levelei”-nek egy szép multu, nagy megye legnagyobb lapjába még helyt is adjanak. No de én bízom az ősi érényben, no meg aztán a protekció! Ez az, ez kell a magyarnak, ez mindennél többet ér, evvel csakis a pénz (nervus rerám) van egyenrangban. — De mivel jól tudja, hogy nekem hozományomon kívül (mert ennek a mai idealista világban lenni kell!) nincs egy fabatkám sem, így nem is fizethetek magának a közlésért és így sajnálattal bár, de megrövidíték egyeseket egy maga ellen felhasználható újabb szenzációval. Így hát mondjuk: e közlést annak köszönhetem, hogy protekciós gyereke vagyok magának ifju szerkesztőm (megjegyzendő ez az eset is ki van zárva.) Legyünk őszinték és valljuk be, hogy *pusztán* ambíciómnak, ügyességünknek tulajdonítható, hogy maga kedves szerkesztő pár szerény aperçumet közli.

De hogy valami nagyon is aktuális dologról beszéljünk, bizony hamar elvégeztük a bálók, a joutok élvezeteit, szóval a teli haute saison összes élvezeteit, ami a legjellemzőbb éppen, hogy télről van szó, a koresolyázás szezonja nélkül. Sajna, beállt a borzasztó morte saison, belefagyunk a tavaszba, teli vagyunk hóvirággal. Pedig hát nem vagyunk olyan messzire az igazi virágtól, attól az édes májusi fehér gyöngyvirágtól. Mig végre az első májális is itt lesz. Juj de bizony már akkor vénebb is leszek és mégis úgy siettetem az időt előre, mert mint Eva-asszony lánya, én is kíváncsi vagyok, hogy mit is rejt az a homályos jövő? Jót-e

kocsisor is. Szakácsi előtt egy szekér tömkelegben látta a választási elnököt, akit agyon akartak gázolni. Ez eset után feljött a vál. terembe, utána 5—6 perc múlva a vál. elnök is. Egy ismételt felmutatott hirdményt választás előtti napon 6 órakor kézbesítettek neki.

Pénteken ismét a tollak napja volt. Hogy világosabban szóljunk, meg kell említenünk, hogy ma **Dankó Mihály, Tóth Lajos, Turai** a Buzapárt főkortese és **Kövér Lajos** vallottak. A tollak huzogatását Tóth Lajos, Kövér Lajos és Turai, mint a patyolat olyan világosan látták. Az első kettő azt látta, hogy vál. elnök a szekérre állva egyszerre a két kezével három kalapból is kihuzta a vörös tollat és helyettük nemzetiszínű tollat tűzött oda. Turai már csak egy kalapról emlékezett. **Serfőző** András nem látta a tollhuzogatást. **Szombathy** Károly a Buza-szavazók fogdosását látta világosabban. **Kusóczky** József meg éppen arra is megesküdtött, hogy egy szekér Buza-szavazót mindenestől, szekerestől betoltak a nagy tömegben keresztül a Vöröskörbe, amelynek kapuja a többi tanu esküje szerint úgy be volt zárva, hogy feszíteni kellett. **Kövér** Lajos és előtte valló egy-két társa nem tud megnevezni senkit, aki a latottak idején mellette lett volna, még a kollegái közül sem emlékszik egynek a nevére sem, csak annyit tud, hogy körülte voltak. Egyébként kávészínű überziecherben látta a vál. elnököt, mikor a szekerek körül működött. E napon az első tanu **Petsár** róm. kath. káplán eskü alatt vallja, hogy reggeli 8—10 óráig állott a Vadászúrt erkélyén és látta egy 1/29 óra körül, hogy az erkély alatti nagy székértorlódásban a vál. elnök egyik szekérrudját megfogta, egyéb zavargást ez idő alatt nem látott. Délután 3—4 óra közt jelentette vál. elnöknek, hogy a Vöröskör kapuját ostromolják. Azt ő ugyan nem látta, csak jelentette neki valaki, de azt már nem tudja, hogy ki. Ő nem volt bizalmi férfi.

Szombaton reggel 8 órakor **Szentgyörgyi** Dezső volt az első tanu, aki a Buza-párt nagy erőszakoskodásait látta a bevonuláskor. Ezután tette a következő vallomást:

Hadik Béla gróf főispán: A katonai zárvalokról csak annyit tudok,

vagy rosztat?

De legyünk optimisták, fatalisták és bizzunk mindent az Egek Úrára és a végzetre. — Mert hiába! „Minden gyermeknek oda fent az égben, meg vagyon írva az ő sorsa szépen. . .” ez az én kényven szentimentális áriám. Utbaigazításul megmondom maguknak, hogy Szulamith-ból citálok. Utba kell igazitanom magukat, mert maguk újságírók az operettekről csak papíron tudnak zengeni nagyot és dicsőt, ha a hangszerek hurjait nem is tudják kezelni. Egy hangszerhez ám értenek (már mint maguk a férjhad ifju, bohó urai) közvetlenül is: a női-szív-hez, ehhez a rozoga kis hangszerhez, a melynek hurjait rezgésbe tudják hozni. De hát a gyakorlat teszi a „mestert” úgy-e kedves szerkesztő Mester-barátom. De ne foglalkozunk mi a női szívekkel, mikor ez engem, már engedjen meg, abszolúte nem érdekel. Egy *férfi-szív* talán inkább, ez már kompaktabb dolog, erről tudnék egy egész orvostani felolvasást tartani, de ezt egy más rovatnak tartom fel, ha megengedi. (Kérem! Szerk.)

Egyelőre csak ideális szempontból itéljük meg a férfi szívet és akkor azt tartom, ha abba a vastagbőrrel körülvett tág miesoda szervbe, mi nők — besétálunk, pl. én teszek vagy tettem egy kirándulást és besétáltam abba az oduba! Mit mondjak kis szerkesztőm, mint jó társasághoz szokott nő, találtam én abba a csapodár gézengúz szivbe egy kis konpániát. Egy érzetem magam ott, mint egy villamosban. A férfi e villamos *kalauza*! Ez egy folyton működő gépecske (hisz őseri ez utcai portékát) ahol nő-nő hátán van elhelyezve, hol az egyik repül be, vi-

hogy a titkár hivatalosan jelentette nekem, hogy a választás előtti napon a zárvalak helyeire nézve értekezletet tartottak s azon e tekintetben megállapodás létesült, amelyeket azután a vál. elnök főbb vonalaiban vázolt nekem. Én a választás napján a vármegyeházáról ki nem mozdultam, az ablakomból láttam azt, hogy délelőtt 10—15 percig a megyei kútnál álló kordon mellett a járdán szabadon közlekedtek a bizalmi férfiak szabad közlekedésére nézve annyit adhatok elő, hogy a megyeházában úgy az egyik, mint a másik partból láttam bizalmi férfiakat. Arra nézve, hogy a bizalmi férfiak az utcán minő jogokkal közlekedhettek természetesen nem lehet tudomásom, mert ott meg nem fordultam.

Id. Meczner Gyula kérdésére: Amint a főispáni titkárval választás napján a lépcsőn fölöttem Nyeviczkey Józseffel találkoztunk akinek karszalagja volt, holott passe par tout-val nem volt ellátva, ugyanekkor vál. elnök arra jövén nevezett meg szólította úgy tudom jegyzőkönyvet is vett le vele. Nemsokkal a szavazás megkezdése után a vál. elnök lakásomba jött egy testhez álló fekete szalonkában s azt a jelentést tette, hogy lehvíták az utcára, mert a Dókus-párti vidéki választókat elhurcolják, hogy ő a katonaság segítségével megkísértette ezt meggátolni s a rendet helyreállítani s azért mégis több szekeret elhurcoltak. **Thuránszky** dr. kérdésére: Dr. Fried Lajos ügyvéd a választás napján este felé nálam volt s akkor a vál. elnök ellen s illetve eljárása ellen panaszt nem tett.

Ferecezy Elk: Két gyalog kordont látott, a lovasság csak „rout”-ban helyezkedett el, ez nem volt kordon. A kordonokon keresztül szabad volt a közlekedés, nem látta hogy bárkit is akadályoztak volna. Látott erős csoportosulást többször a vármegyeháza előtt. Este a vármegyeház kis termének ablakát kövekkel verték be. A választási teremben voltam este, ott és az utcán mindkét pártiak szabadon közlekedhettek.

Staut József főispáni titkár: Az utcán egyszer kétszer megfordult, a kordonokon keresztül és azokon belül mindkét pártbeli egyenlő bánásmódban részesült. Pl. dr. Fried Lajos is többször megfordult a vármegyeháza

szont a másik meg ki. Persze a kalauz ur a méhecskéket addig se be, se ki nem engedti, míg le nem teszik a követelt bizonyos összegű kauciót! Hozzá még a méhecskéktől az édes mézet is elszedik a zsarnokok. Ilyen a mai modern férfi-szív! Én is voltam már egy ilyen villamosban, de szerencsésen ki is szöktem onnan. Az igaz, hogy „kalauzom” nem is tartóztatott nagyon.

Nincs is maguknak se szívük se lelkük esunya férfiak, mi vagyunk a maguk játékszerük, ha ránk unnak hát eldobnak — és vesznek helyébe másat! (Helyesebben magukat veszik meg másoknak.) Az egész lényük csak egy nagy gyomor, amelynek feje és lába van. Ilyen karikatúrát ösmerek egy párat! Maga persze kivétel (nem illik a jelenlevőt guesmolni.) Igen, hogy az édes „haute” szezon is elsirassuk emlékszik-e „Iza asszony” zártkörű estélyére?

Én részemről ezt soha el nem feledem. Valóságos előképet is produkáltunk, amint ilyen jó bohém estén szokás, hogy úgy mondjuk mythológizáltunk: ahol „Iza asszony” volt Terpsychore a mi isteni muzsánk. Ott voltak azonkívül Aphrodite (Vénusz) Diana, Minerva (Pallas Athéné) istennők is, kik Károly troubadour hurjai mellett istenien lejtették reggelig a különbnél-külömb táncokat. — Persze a férfiak oldalán, kik ez este kitétek magukért. — Igaz, hogy maga a földöntuli élvezetemet kissé prozaivá tette, mert mint Pegasus hívéhez illik kíméletlenül volt piciny lábaimmal. A kis szobában ügyetlenül keringőzött. — Meg is éreztem ezt másnap, kis ügyetlen!

Hiába a jóért szenvednünk kell!

helyiségeiben. a főispán elé is vezetett egy izben egy választót, hogy azt „öméltósága megnyugtató” szabad választói gyakorlata iránt.

Nincs tudomása arról, hogy a katonai kordon a Buza-pártiakat a szabad közlekedésben akadályozta volna. Látta, hogy estefelé a Buza pártiak előzölötték a vármegyeház helyiségeit, lépcsőházát és folyosóit. Hallottam, hogy a választási elnök több alkalommal udvarias hangon felszólította és kérte e helyiségekben a tömeget, hogy távozzanak onnan de ennek nem volt foganatja, ezért a csendőröknek este 7 órakor közbe is kellett lépni.

Táblabíró-nak a mindegyre lármásan feltóduló hallgatóság miatt, amely már az ajtó is döngette, személyesen kellett közbelépnie és azzal a figyelmeztetéssel, hogy ezentul korlátozni fogja a hallgatóság számát, kénytelen volt délelőtt 10 óra után a vizsgálatot hétfő reggelig felfüggeszteni.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(**Közütaink**, úgy az államiak, mint a törvényhatóságok jó karban vannak és a közlekedés rajtok akadálytalan. A vállalkozók az 1902. évi kavicsszükséglet kifuvaroztatását már megkezdették.

(**Inséges állapotok** tünetei mutatkoznak a homonnai és a sztrópkai járások egynemely körjegyzőségében. A bekövetkehető nyomor enyhítéséről és megszüntetéséről vármegyei közkormányzatunk közmunka adásával kívánván gondoskodni az e végből főispánunk részéről ösmertettet inséges közmunkákra kívántató 98,000 K. állami segedelem folyósításáért felirt a közíg. bizottság az országos kormányhoz.

(**A homonnai járás** utadó-minimalistának fel. amodását, hogy t. i. természetbeli közmunkaköteltségüket és is pénzbeli váltással tudhasák le, pártoló véleménynyel küldi át közíg. bizottságunk a közgyűléshez.

(**A Tolesva Regécz-Három-hutta** községek irányában vezetö közütnak tovább folytatandó és befejezendő építésére, oly kikötéssel azonban, hogy az építkezés házi kezelésben maradjon, 15,720 K.-t folyósított a közüti pénztárból 1902. évre.

Biz' Isten én szívesen szenvednék egy héti, ha tudnám, hogy jövő vasárnap lesz egy imitált „Iza-jour.” — Habár ez lehetetlen, mert Iza csak egy van a világon. Elmés, ötletes, kedves: szóval nekünk lányoknak ami csábító asszonyunk. (A maguk érzelmeiért nem mi vagyunk a felelősek.)

Mi úgy vagyunk, hogy nekünk 6 napunk, csillagunk, — és mi lányok vagyunk az 6 bolygó. Akad gárdájában egy pár bolygó hollandi is, de a legtöbb az állandó „magyar” gárdista!

Hogyan folyt a pezsgő, még pedig francia, a tokaji bor, azonkívül minden személy megkapta terítéke mellé az „Iza asszony” képmását, ilyen vendégfogadtatásban részesültünk mi, úgy-e kis frakkos szerkesztő ur! (mert a férfiak így jelentek meg.) — Szóval a la bonheur! Hogy a harmónia teljes legyen, „Pluto”-nk is volt ez este, ki *szuró*, de azért *apailag* gondos tekintetével mulattatta a társaságot. Néha olyan volt ez a tekintet, mint a Plutó három águ vasvillája! De ne haragudjék ezért kedves Plutó ur! En csak igazat szóltam és ezért kedves szerkesztőm ne engedje, hogy betörjék a fejem, mert akkor tölem nem lesz több tárcéja a „Zemplén”-nek. És ez kár is, baj is lenne! mert mint kedves szerkesztőnk kedveskedik (talan udvariasan diszkrét föllentéssel) én lapjának ezidőszent egyik nagy *attrakciója* vagyok! Remélem, egy ideig meg nem unnak, mert ellenesetben boldogtalan lennék. Mivel én kezdem nagyon jól érezni magam, mint a maguk kedvesen és tulságosan nagyrabesült kis női munkatársuk.

N. Elza,

(Galicziába — visszatoloncoltattott a mult hó folyamán a varannai járás területéről 4. a homonnai járásból 3 foglalkozáson kívül talált izraelita egyén.)

(Csendőrszárnyparancsnokság székhelye ugyan Sátoraljaujhely még ez idő szerint is, de a belügyminiszter, a vármegye köz. bizottságának ismételt telirására is arról értesítette a közönséget, hogy a csendőrküldési parancsnokságok újjászervezése következtében Ujhelyből a szárnyparancsnokságot át kell helyezni.)

(Csendőrök szaporítása. A csendőrküldési parancsnokságok újjáalakítása alkalmából felhívta a köz. bizottság a járások főszolgabíráit, tegyenek jelentést arról, hogy járasaik területén hol kellene létesíteni új csendőrőrsöket és milyen létszámmal?)

(Korehna Menyhért agárdi körjegyzőt, helyszíni adóelszámolásokért reá kirótt költségek megfizetéséről a pénzügyi kir. miniszter felmentette.)

(Malonyay Tamás, a sztropkai járás helyettes főszolgabírája, minthogy Bárczy Bence főszolgabíró egészségi okokból nyugdíjaztatásáért folyamodott, tisztelettel kéri a vármegyebizottsági tagokat, hogy a választás alá kerülő főszolgabírói állás betöltésénél ötet becses szavazataikkal támogassák.)

(A vármegye alszámvevője szabadságon Ewa Odón vármegyei alszámvevő, két hónapi szabadságot nyervén, megrendült egészségének helyreállítása végett Budapestre utazott.)

(Mihályi község 3000 K. régi inséges kölcsönének elengedéseért folyamodott. Kérelmét pártfogással terjesztette fel közig. bizottságunk a pénzügyi kir. miniszterhez.)

(Egészségügy. Az általános egészségi állapot, Löcherer Lőrinc dr. megyei tiszt. főorvos jelentése szerint az elmúlt februáriusban javult. Aggasztó arányban csak a hökhurut (szamárköhögés) grasszál Sztropkón és környékén. A vármegye területén ezidő szerint 211 bába van alkalmazva a szűkséget még mindig 179, a minek helyreállítása annyival is inkább remélhető, mert a belügyi országos kormány a Zemplénvármegye részéről bemutatandó bábajelöltek számára tíz ösztöndíjat adott a bábaképző intézeteknek. — Az állat-egészségügy állása is megnyugtató, mert a vármegye területén csak 13 községben van sertésvész.)

(Ujhely város 1901. évi költségvetése ügyében, voltaképpen Székely Elek polgármesternek imputált szabálytalan, sőt reá magyarázottna törvényszerű eljárásáról emlékiratot nyújtott be a főispánhoz egy a város közdolgaiban gáncsokodó egyén. Gróf Hadik Béla főispán az emlékiratot véleménymondás végett kiadta az alispánnak és véleményés jelentést kért a vármegye t. főügyészétől is. Az ekként felszerelt emlékirattal behatóan foglalkozott a hó 14 iki ülésében a köz. bizottság és napirendre tért az emlékirat ráfogásnak bizonyult panaszra felett.)

(Árvaszékek tevékenysége. A vármegyei árvaszéknél februáriusban elintézték az előadók 2174 úgydarabot, hátralékuk 218 db. Sátoraljaujhely v. árvaszékénél elintéztést nyert februáriusban 203, hátralékban maradt 22 úgydarab.)

(Székhely változás. A füzesséri körjegyzőség székhelye Mocsár községbe vitetvén át, az anyakönyvi kerületnek Mocsár székhelylyel leendő átszervezése iránt a belügyi kormányhoz felterjesztés tétetett. — Itt említjük meg, hogy a nátafalusi körjegyzőségnek Nátafalva és Sztára központok szerint leendő kettéosztása iránt is felírt köz. bizottságunk a belügyi miniszterhez.)

(Egyenes adókban befolyt az elmúlt februáriusban: 238, 551 K 01 f most több, mint a mult év februáriusban: 9318 K. 22 f.-el. A márc. 1-re áthozott hátralék (730,655 K 76 f.) 63,713 K. 59 f.-el kevesebb, mint volt az 1901. márc. 1-én.)

JEGYZETEK

a hétről.

Miről kezdhetném meg ezt a krónikámat szebb tárgygyal, dicsőbél, miről zengnék másról diadalmas szóval, hogyha nem terölád minden esztendőnek megszentelt napjáról, az örök szabadság emlékünnepeiről!

Március idusa! minden jobb érzésünk látod feléd szárnyal, emlékezőn rólad felbogar a szívünk s megtelek valami búbajos érzéssel, a mult idők árja lelünkét átjárja, diadalmas csaták moraja hallatszik, hadatverő hősök robagását hallom, dicső diadal-mak emlékeik dallom.

Látod, rólad irán, szavam versebe szökken, nem is lehet másként emlékezni rólad, mint a fohász hangján, ezen a szent napon minden céda láрма, minden köznap gond tovaszálljon innen, szenteljük e napot emlékeztetőnek, bontsd ki szárnyaidat te égi szent érzés: szabadság, szabadság!

Ama márciusnak sok sok nagy vívmánya valósággyá váltott, de azon az eszmén, ami kikeit akkor nemesen ragyogva, bizony áttörtetett nem egy rontó áram, bizony az időnek változó folyásán elvesztite színet, nem őrizték meg a hálátlan utódok minden szent eszméjét s miben tartalom volt, ma már üres frázis, melyet elesépeltek ünnepi szónokok.

Jövel közzénk újra te szent tiszta eszme, töltsd meg a szívünk égi lángolással hazaszeretettel, hogy méltok legyünk mi ama nagy hőskre, kik vértük hullatták mi édes hazánkért szép Magyarországot, magyar szabadságért!

Tarka mozaik ez a rovat. A lendületes szavak után hadd következék itt egy kis száraz próza.

Sorozások ideje volt a héten Sátoraljaujhelyben is. Az utcákon keserevesen daloló legények baktattak végig. Pedig már például Győr városa a szegény katonaköteleseknek ezt az egyetlen vigasztalását is be akarja szüntetni, szigorúan megtiltván nekik, hogy az utcákon kurjongassanak. Hát ez igazán drákói rendelet. Csak látni kell, mikor a besorozott legény, aki odabenn a sorozó teremben meg se mukkan, kilép az ajtón. Ami keserűség a szívét a torkát szorongatja, az egy artikulátlan hangon tör ki belőle valami keserű nótában. Rettenetesen hamisan fujja az istenadta, de a mikor az valóságos vigasztalás neki, akit három nehéz esztendőre szólítottak el a császár és király szolgálatára.

Nagyobb baj az annál, hogy évről-évre fogy a katonának alkalmas ember. Satnyul a népség. Az önkéntesek közt pláne alig akad katonának való. Elnyuzza őket a korán megízelt élet, a bor, kártya meg a szerelem. Olyan öregek ezek a katonasorba kerülő fiatal urak, mint amilyenek a régi időből való emberek 30—40 esztendő korukban voltak.

Ennek a hétnek ugy magunk közt is meg volt a maga kedélyes nyomdai eseménye. Megrovási kalandnál illettünk egy újságot, amiért a dalárda hangverseny egy kedves francia monológját *Cató* szerzeményének tulajdonítja, a falragaszokat is, amiért azt *Gateau*-nak imputálják, azután nagy bölesen akartuk volna helyreigazítani, hogy a szerző nem más, mint *Nadeu* a kellemes francia szalon-költő, nos és a mi tudós nyomdánk megfigurázott ám bennünket is. *Nadenek* szedve a szót, egy-egy szemfüles kollegánknak igen alkalmas szerepet kínál. Egyébként pedig a *Nadeu* szerzeménye körül a következő szombatra egy sokkalta érdekesebb szenzáció előtt vagyunk. Az ő Babá-jával lép majd először lámpák elé a sátoraljaujhelyi bálók egyik legünnepeltebb szépsége. Ösmérjük a *Nadeu* Babá-ját, ritka kis jószág, alig adják elő valahol, Beöthy László fordította, hogy a Rákosi iskola serdülő növendékeit egy végtelenül

édes dologgal megajándékozta. Nem árulunk el belőle egy sort sem. Csak annyit, hogy nagyon hasonlít egy szép leányhoz, akinek a szeme olyan, mint egy angol kisasszonyé, lágy nézésű; a szempillája, mint egy kis spanyol beauté-é, hosszú és sötét; az ajka nyugodt és előkelő, mint egy királykisasszonyé; nyaka mint a Toldi Piroskáé; a haja hulláma, amilyenről csak a görög mythologia regél. Nos és az a kis ünnepelelt bál szépség, aki előadja majd ezt a kis bájos apróságot, szerfölött illenek egymáshoz. Ugy-e bár érdekes dolog: ezt a hasonlóságot így együtt látni majd villamfény mellett, fehér nyakán egy vékonyka bársony szallaggal, a hajában — virággal.

Ez lesz a huszonkettediki est egyik képe. Erről aztán majd zenghetnek a tavaszi poéták is. Tavaszba illő. Be jól megválasztotta még az idejét is, az est — szellemes főrendezője. A nagy stilben egy kis tavaszi kép, sugárzó, szépséges. Milyen zseniális ötlet.

HIREK.

A mi Márciusunk

— március 10.

Ma minden újságpapíros nyomdapestéknél átsugárzik a tavaszi verőfény szabadságot hirdető fényessége. Ma minden ember szive összedobban egy érzésben, a szabadság, egyenlőség és testvériség egykor tisztult, lenkült érzetében. Hogy mivé tette ezt az érzést az önző érdekek vásári komédiája, minek is sopánkodnánk rajt! És vajjon minek is keseregnék azon, hogy éppen ezen a napon a sajtószabadság ünnepe is elmúlt a férgék roszindulatán. Keseregjünk azon, hogy tiszta lelkeket, hivatott tehetségeket pókháló környezett össze-vissza és vizsgálódjunk azon, hogy a pókháló idővel mégis csak el szoktak seperi az utból. Vigasztalódjunk azon, hogy a mi derék ifjuságunk ugy a fővárosban, mint Sárospatakon és nálunk is nagy ünnepe'yességgel üli meg ezt a szent napot.

A sátoraljaujhelyi főgimnázium ifjusági Önképzőköre, amely minden alkalmat megragad, hogy hazafisága nemes érzésének tanujelét adja ma délelőtt *Hám* Sándor dr. tanár-elnöknek lapunk kitűnő főmunkatársának vezetésével mellett lélekemelően szép ünnepe'lyt rendezett a főgimnázium nagytermében. Az ünnepe'ly előtt szent mise volt, az ünnepe'lyen a tanár-elnök, *Somogyi* István kollegájával, mint minden alkalommal, ugy most is fáradhatatlan buzgalommal, hazafias lelkesüléssel állítottak össze egy remek műsort. A zenekar a honvéd induló szép akkordjaival kezdte. *Ambroszter* Sándor főgimnáziumi tanár pompás ünnepe'i beszéde volt a délelőtti legszebb pontja. Nemcsak a negyvennyolcas eszmék kifejlődése, azon eszmékkel kapcsolatos mozgalmak tudományos, magas színvonalon álló magyarázása, küzdelmeink dicsőségeinek és szerencsétlenségének eleven rajza, az elegáns, választékos stílus borította könybe szemeinket; hanem Széchenyi, Dák és főképpen *Kossuth* eszméinek méltatása, jellemük, tevékenységük és sorsaik története a szónoki előadás mintái gyanánt szolgálhatnak. Gyönyörű szép volt a hazaszeretet apoteozisának és ezzel az igen tartalmas beszédnek méltóságos betejzése: „S neked élni kell ó hon, s örökre mint tavasz virulni!” *Gombos* Bertalan lelkes emlékbeszédet mondott. *Péchy* Dezső, *Burger* Jenő, *Somogyi* Bertalan szép pathoszzsal szavaltak alkalmi költeményeket, a Nemzeti dalt, *Ábrányi*: Március 15-ét és *Vörösmarty* Hontalanját. A férfikar énekelte nagy-szerű hatással az *Inzurgensek* riadoját

és a zenekar játszott édes-bus keseréssel néhány gyönyörű kuruc nótát. Felállva, könnyekig meghatva hallgatta a közönség azt a pompás, összetanult magyar Hymnuszt, amelyet az énekar énekel mélyszéges szép érzéssel, meleg, hazafias felbuzdulással. Ez az ünnepe'ly az Önképzőkör elnökségét megillető babérkoszorúhoz, az egyik legszebb levelet fűzte.

A sárospataki főiskola ifjusága délután 3 órakor tartotta szokásos március 15 iki ünnepe'lyét a főiskola óriási imatermében, amely ilyenkor zsufolásig megtelik ünneplő közönséggel. Az ünnepe'i beszédet ma *Ballagi* Géza dr. a sárospatakiak orsz. képviselője mondja.

Sátoraljaujhelyben a város társadalmanak, az értelmiségnek színe java a Korona éttermében, a függetlenségi kör pedig a Magyar Király éttermében társas vacsorával ünnepli a nagy napot.

Zemplénvármegye majdnem minden városából Nagymihályról, Szerencséről és több helyről kaptuk az értesítést, hogy a szabadság ünnepe't társas lakomával ülik meg.

A Zemplénmegyei kör ifjusága Budapestén a szabadságünnepe'estéjén 8 órakor a Janisch-vendéglőben diszgyűlést tart. Az elnöki megnyitót tartja: *Mendik* Károly. Márc. 15. *Ábrányi* E-től, szavalja: *Ertl* Viktor. *Bihary* keseregője, hegedűn előadja: *Mózer* Ödön. Alkalmi felolvasás, tartja: *Bródi* Mihály. Hazafias dalok, zongorán előadja: *Kasztriner* Árpád. — Ünnepe'ly után társas-vacsora lesz.

— Személyi hir. *Balázs* Károly ezredes dandárparancsnok Kassáról 12-én ideérkezett és *Arnótvály* István ezredessel két napon át vizsgálták a honvéd zászlóalját a mely ez alatt külső gyakorlatokat is végzett.

— Időjárás. Az enyhe tél után szokatlanul hideg fagyos idő köszöntött be a mult héten. A hőmérő higanya a fagypontra alól, kivált éjjel és a reggeli órákban 8—10 fokig is leszállott. A nagy hideg ártalmára van ugyan kissé a szőlőknek melyeket már kinyitottak, annál több hasznót hozott azonban azzal, hogy a sekélyebb vizeken 8—10 cm. vastagságú jég képződött, a melylyel a csaknem üresen maradt jégvermeket a szekerek százai szinte lázas sietséggel igyekeztek és igyekeznek megtölteni.

— Elismerés *Hlavathy* József kir. főügyész-helyettes, abból az alkalomból, hogy kir. táb. abírói ranggal és egészségi okokból saját kérelmére a szabadsági kir. törvényszékhez bíróvá kineveztetett, búcsúlevelet intézett a t. vármegye köz. bizottságához, melynek 15 éven át volt tagja és közgazdasági téren végzett alkotásainak buzgó részese. — A mély háláérzetet, mit a levél írója tolmácsolt meleg hangu soráiban, a köz. bizottság avval viszonozta, hogy id. *Meczner* Gyula indítványára, *Hlavathy*nak kiváló érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta és erről az elismerésről a Szabadkára távozó volt kir. főügyész-helyettest jegyzőkönyvi kivonattal értesítette.

— Az idei főszorozás, mint olvasóink is tudják, vármegyénk területén eddig a bedrogközi és az ujhelyi járásokban, ugyszintén Sátoraljaujhely rend. tan. város részéről is véget ért. Az alispánnak erről szóló jelentéséből nehéz szívvel értesült a köz. bizottság, hogy a főszorozásra felhívott létszámnak 46%-a távol maradt s legnagyobb része Amerikában van. A sor alá jelentkezettek közül bevált a bedrogközi járásból 31%, S.-A.-Ujhelyből 25%, az ujhelyi járásból szintén 31%.

— Titkárválasztás. A zemplénvármegyei gazdasági egyesületnek választmányja tegnapi gr. *Andrássy* Sándor elnöklete alatt tartott ülésén *Fedák* István helyébe *Berzeviczy* Béla okl. gazdaszt nagy többséggel az egyesület titkárává megválasztotta.

— Műkedvelő társaság Nagymihályban. *Tsöpy* Zoltán szolgabíró kez-

deményezésére egy műkedvelőkől álló csoport alakult Nagymihályban amely évenként játékoncélra több előadást fog rendezni. Az első műkedvelői előadás ez évi április havában lesz. Szinre fog kerülni *Barátság*ból egy felvonásos vigjáték és *Egyetlen leány* szintén egy felvonásos vigjáték. Mint értesülünk e darabokban a következők fognak szerepelni: Horváth Sándorné, Walkovszky Béláné, Fröhlich Kornél, Székely Piroška, Mihalesik Teréz, Buday Valér és Tolvay Jolán, a férfiak közül pedig: Isépy Zoltán, Dr. Widder Márk, Dr. Kállai József, Dr. Kellner Mihály, Dr. Eperjessy Lajos, Dr. Fuchs Ignác, Vas József és Karácsonyi Zachar.

— **Letartóztatott kivándorlási ügynök.** A bécsi rendőrség értesítette a sátoraljaujhelyi szolgabírókat, hogy *Gedeze* Zsigmond bodrogközi illetőségű kaponyai lakos, ismert kivándorlási ügynököt, aki éppen 15—19 éves fiukat exportált Amerika felé, elfogták. Az exportált 10 fű mind életerős magyar legény s a zemplénmegyei Zétény és Bacsa községből valók. A fiukat már hazatoloncolták illetőségi helyükre, a léprekerült kivándorlási ügynököt pedig Bécsben letartóztatták.

— **Elgázolás.** Tegnap délután a liska-tolesvai vasúti állomáson Gyüre István tolesvai vakkoldust a robogó vonat mozdonya elütötte úgy, hogy fején nehéz sérüléseket kapott, amiért a kórházba szállították. A szerencsétlen a nyomorúságtól akart megszabadulni, mert önként akart véget vetni keserves életének.

— **A sátoraljaujhelyi kereskedelmi társulat** e hó 23-án d. u. 3 óra-kor a városháza nagytermében tartja évi közgyűlését, amelyre *Schön* Sándor elnök a társulat tagjait ez uton is tisztelettel meghívja. Trágyasorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Az 1901. évi számadás és az 1902. évi költségvetés. 3. Elnök választása. 4. Az alapsz. 14. §-a értelmében 3 választmányi tag kisorsolása és újból való választása. 5. Indítványok. 6. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.

— **Elgázolt ökrök.** Nagymihályról írják: Hétfőn e hó 10-én Ungvárral országos vásár volt, a honnét egy nagyobb szállítmány ökröt hajtottak Kassa-felé. Esti tíz óra volt, midőn Nagymihályon át a vasut felé hajtották az ökröket, a hajcsárok azonban a sötétéjszakán és az óriási szélben nem vették észre a vonat közeledtét. Az ökrök a vasúti átjáró mellett sorompót áttörték, ép abban a pereben midőn a vonat arra haladt s így négy ökröt elgázoltattak.

— **Hid átvétel.** A nagymihály-szatrajnyáni hidat a Zemplén és Ungvármegye által kiküldött bizottság e hó 10-én, miután az rendben találta, kifogástalanul átvette.

— **Lopás.** özv. Danyieskó Györgyné panaszt tett a rendőrségnél, hogy az alatt míg ő a piacon volt, valaki alkulescsal lakásába hatolt és 30 korona pénzét ellopta. A tettes kiderítése iránt a nyomozás folyik.

— **Kiváló esetek bizonyítják,** hogy a csúsz és köszvényes bántalmak leghasznosabb gyógyszere a Zoltán-féle kenőcs. Úvegje 2 kor. Zoltán B. gyógyszer-tárában Bpest. A leghíresebb orvosok is ajánlják e páratlan kenőcsöt, mely nemcsak a bel-, hanem a külsőoldón is nagy elterjedtségnek örvend.

— **Szép látványosság** a hangversenyyel kapcsolatos photoplasticon, melyet a tulajdonos a helybeli Friss-féle nagy étteremben vasárnap e hó 16-tól kezdve naponta d. u. 2 órától este 10-ig bemutat személyenként 20 krajczár 40 fillér) beléptidj mellett és naponta váltakozó gazdag műsorral. A ki ezen látványosságot végignézi, remek kivitelű képekből megismeri és gyönyörrel szemlélheti az egész világ legszebb tájait, és sok egyéb érdekességét. Emellett kellemes szórakozást ad a photoplasticon mellett ál-

landóan játszó fonograf és amerikai hangverseny. A többi közt látható a párisi világiállítás is negyven képen. Mindennap más-más szebbnél-szebb képsorozatok mutattnak be. Bérletjegyek 8 műsorhoz a pénztárnál két koronáért kaphatók.

SZINHÁZ.

** **A jövő téli színházi idény** pályázatát értesülésünk szerint a polgármester már kiírta. Ugy tudjuk, hogy a színházi-bizottság azzal a kilátással javasolta *Komjáthy* igazgató-nak a májusi idényt, hogy majd a kassai idénnyel összekötte megcsinálhatják itten a heti kétnapos de nagyobb stíliú téli szezonot. Sőt közöltük is, hogy e tárgyban a bizottság küldöttséget menesztett Bezeredy miniszteri tanúoshoz. Kíváncsiak volnánk, hogy ugyan mit végzett ez a küldöttség, vajjon teljesen esel-e a Kassával való szövetkezés? Mert hogy egy kisebb igazgatót sem kaphatunk majd a téli idényre, ha ilyen kétoldalú tervezetést közt ingadozunk — az bizonyos.

IRODALOM.

Lónyay Zsigmond.

(1593—1653.)

Történeti tanulmány. Irta: *Péter Mihály*, gálszécsi ev. ref. lelkész. Ára: 2 K. 40 f. Szerző a tiszta jövedelem 10%-át a gálszécsi ev. ref. torony renovációjára ajánlotta fel. A mű nagylányai és vásárosnaményi Lónyay Gábor gróf cs. és kir. kamarás főrendiházi tagnak stb. van ajánlva.

Az újabb időben, a magyar irodalom többi szakával együtt, a történeti irodalom is hatalmas lendületet vett.

Ne gondoljunk most a korszakos, a nagy irodalmi vállalatokra, minők pl. a Szilágyi-féle tíz kötetes Magyar Nemzet Története, vagy a milyen pl. a tizenkét kötetre tervezett *Mareczli-féle Nagy Képes Világtörténet*; se azt ne vegyük emlékeztünkbe, hogy a történeti ismeret ma már sok szaklap és folyóirat is terjeszti hazánkban.

Allításunk bizonyításul elég hivatkozni azokra a monográfiára, melyek nap-nap mellett nyilvánosságot látnak. Városokról, vármegyékről, kiváló magyar családokról, jeles történeti személyekről szóló történeti munkák-nak egész soreregét adják ki a szorgalmas történetbúvárok.

Es ez bizonynyal nagyon jól vagy-on így; mert a mely nemzet szereti történetét, az a történet világánál mindig látni fogja merre van — még a legsúlyosabb helyzetből is — a kivezető ut.

*Péter Mihály*nak, a gálszécsi ref. gyülekezet ifjú lelkészének irónéve nem ismeretlen az irodalomban. Sok éven át érdemes munkatársa volt (reméljük, hogy marad is mindég) a „Zemplén”-nek szorgalmasan dolgoz-tó több egyházi és fővárosi napi lapba is. Munkálkodását mindig és mindennütt teljes elismerés jutalmazta. Most azután a fiatal író — mivelhogy „sub pondere crescit palma” — mélyebbre veté hálóját. Kutató és az igazságot szomjazó lelke a hazai történeti tudományok felé fordult. Megírta „Lónyay Zsigmond” e igen de-rék monográfiáját.

Elhisszük a fiatal szerzőnek, a mit szép könyve Előszavában mond, hogy t. i. nincs nehezebb valami, mint távol a szellemi központoktól tudományos kérdések megoldásával foglalkozni. De másfelől mi meg azt mondjuk: nincs előismerésre méltóbb valami, mintha valaki, mint a szerző tisztelt barátunk és munkatársunk ily körülmények között is kedvvel, teljes hittel, gyümölcsözően dolgozik.

Már maga a tárgy is, melyet a szerző kidolgozott, vonzó és érdekes. A ma is élő nagylányai és vásárosnaményi Lónyay-családnak, egyik kiváló ősnének, a XVII. századbeli Zsigmondnak élet- és jellemrajzát írta meg. Egy történeti alakot támasztott fel és vezetett elibénk a feledtség sir-

jából. Egy nagy alakot a XVII. év-zásznak vallási és politikai forrongá-sos korából, aki ott van mindenütt, hol a történeti eseményeket csinálják, mint harcok, mint politikus, mint bé-kekövet (paci curator); egy történeti nagy alakot varázsolt a jelenkor be-esülése és tisztelete elé, aki ott fírad ott küzd mindenütt, hol a magyar protestáns egyház és a nemzeti alkot-mány megmentésének élet-halál har-cában erős szivre, éles észre, férfi karakterre volt szükség.

A szerző, amint végig megy Ló-nyay Zsigmond életén, ennek kap-csán a nemzetnek egy jókora darab történetét mutatja be. Kezdődik ez a *bécsi béke* után következett időköz; végződött, midőn I. Rákóczy György-gyel a magyar szabadságharcok egy része lezáródik. E közbeeső időben *Lónyay Zsigmond* az, ki a fejedel-mek érdekét, az alkotmány védelmét, különösen pedig a magyar protestáns egyház védelmét képviseli az ellen-félle szemközt. . . Mennyi esetepaté, mennyi diétai tárgyalás, mily sok kö-vetjárás folyik le azoknak a nagy idő-knek áradatában lelki szeméink előtt, míg az ősi alkotmány tört hajójának egy-egy becses darabját az önfelá-dozó honfiak megmenteni tudják!

Különösen érdekes a *Péter Mi-hály* kezünkben lévő történeti tanulmányának az a részlete, mely-ben szerző megrajzolta s pedig a stílus művészetével rajzolta meg azt a sok-sok küzdelmet, mely az al-kudozó felek között lefolyt, míg tör-vénybe iktattattott a magyar protes-táns egyház szabadságának „magna-charta”-ja, a *linczi béke*, mely a val-lás szabad gyakorlását még a magyar parasztoakra is kiterjesztette.

E harcoknak, e tusakodásoknak, mind *Lónyay Zsigmond* a kimagasló alakja, vezetője, békességhez juttatója.

Péter Mihály könyvéből *Lónyay Zsigmond* ragyogó alakja, erős hazifisága, mély vallásossága, böles szel-leme sugárzik felénk. E könyvvel, mely különben I—XIII. fejezetre oszlik és 112. lapból áll, nemcsak azt éri el derék szerzője, hogy hön szer-rettet egyházának hibeibe hitbuzgó-ságot önt, hanem haza-, alkotmány-és hazaszeretet is ébreszt mindenki-ben, aki elolvassa.

Vegye, olvassa és élvezze min-denki nagy lelki épülettel.

Az effajta első nagyobb szabásu művének közzététele alkalmából pe-dig fogadjja az érdemes szerző, tisz-telt barátunk, szerencsekívánatunkat.

Lássá és gyönyörködjék abban, hogy a halottaiból feltámasztott Ló-nyay Zsigmond szelleme, a nemes áldozatkészségre felbuzdult magyar protestáns szellem révén hogy resta-urálja majd és építi föl a gálszécsi ev. ref. templomnak rogyant csonka tornyát.

—6.

KÖZGAZDASÁG.

A borértékesítés kérdéséhez.

— március 12.

Mint sok más közgazdasági kér-désnél ugy a borértékesítés kérdé-sénél is azt tapasztaljuk, hogy a so-vinizmus nálunk Magyarországon, köz-gazdasági tekintetben nem a gyakor-lat terén, hanem csak hírlapi ckkék-ben és azokban hangoztatott nagy esz-mékben nyer kifejezést és nyilvánul meg. Közgazdaságilag a sovinizmusnak azáltal igyekszünk minél hathatósabb módon, minél erősebben kifejezést adni, hogy közgazdasági kérdésekben irt cikkeinkben minél magasabb eszmék penditünk meg.

Ennek az a természetes követke-zménye, hogy a sok hírlapi cikk dacára, legtrikábban történik meg az eszt, hogy a hírlapilag tárgyalt közgazdasági kérdést gyakorlatilag előbbre vinnénk, mert a megpendített eszmék legtöbbje oly ideális, hogy a gyakorlatban meg nem valósítható. A hegyaljai borok értékesítésére vonatkozó eddig meg-jelent cikkeik legtöbbje szintén azt az

irányt követte, és ennek tulajdonítom, hogy e fontos kérdés még most is a tétlenség stádiumában van. E mellett még azt a tapasztalatot kell megemli-tenem, hogy nálunk a borértékesítés kérdése csak időszaki kérdés, az csak szüret után aktuális, ezentúl, ha már egyszer a bort bármely árban értéke-sítettük a kérdéssel többé, a jövő szü-retig, nem foglalkozunk. Pedig, ha az ügynek szolgálni akarunk nem szabad lankadnunk, hanem kitartással arra kell törekednünk, hogy a jövő szüret utáni időszak ismét készületlen álla-potban ne találjon

Hogy a tokaj-hegyaljai bort nem vagyunk képesek megfelelő árban ér-tékesíteni, ennek köztudomás sz-rint három fontos oka van, még pedig:

A fogyasztó közönség bizalmatlansága; hogy tökeszegények vagyunk; és hogy a borkezeléshez még keveset értünk.

Hogy a fogyasztó közönség bizal-matlan és borainkat nem méltatja kel-lően, az részben saját hibánkon alap-szik. Bizalmatlanságát nem lehet egé-szen alapnékülínek már azért sem mondani, mert semmi gyakorlati bi-sonyiságot nem szolgáltatunk arra nézve, hogy az ujonnan telepített szőlők ismét oly kitünő minőségű bort adnak, mint ennek előtte. Az, hogy hírlapi ckkék-ben hangzatos szavakban dicsérjük bo-rainak kitünőségét, az a fogyasztó kö-zönségnek nem elég bizonyosság és ez maga kételyeit el nem os-latja. Külö-nösen nem elégséges akkor, amikor személyesen a vidékünkön olyan ta-pasztalatokat nyer, a melyet által ké-telkedése megerősítést nyer. Ha tekin-tetbe vesszük, hogy a szép szőlőhe-gyeken kívül semmi más körülmé-ny nem teszi az idegent figyelmesé arra, hogy oly vidéken tartozkod-k a hol a világ leghíresebb bora terem, nem lehet csodálkozni azon, hogy boraink-nak nincs kelendősege, valamint, hogy a közönség bizalmatlan. „Mum” „Mar-tell” „Hubert” fele pezsgőnek, spanyol és másféle idegen ország- és vidékbeli boroknak hirdetési táblácskáit látja és találja az idegen, éttermeikben és kávéházainkban, de a tokaj-hegyaljai borra semmiféle reklám táblácska nem teszi figyelmesé, olyant sem városunkon sem vidékünkön nem lát-hat. Talán az éttermeinkben élvezett bornak kitünősége, amely legtöbb eset-ben nyíri, erdélyiolasz borral házastott, tegye az idegent boraink kitünőségére figyelmesé és kedveltesse meg azt vele? Hogy ezek a borok, a melyeket az idegen nálunk fogyaszt minemiek arról az idegennek fogalma nincs, nem is lehet, m-rt azt nem képzelheti, hogy a Tokaj-Hegyaljának majdnem vala-mennyi vendéglőiben — tisztelet a kivételnek — idegen, más vidékbeli bort mérjenek. Ennk a ténynek nem egyedül az a káros hatása, hogy itt a vidéken a borfogyasztás lényegtelen, hanem a legnagyobb kárt az által szenvedjük, hogy borainkban a jó hírét itt magunk lerontjuk. Azonfelül ho-gyan kívánhatjuk mi az idegentől, hogy ő borainkat fogyaszsa, mikor látja és tapasztalja, hogy mi magunk, u- gy ház-tartásunkban mint nyilvános mu'atsá-gokon, idegen vidékbeli bort és pezsgőt fogyasztunk? Olyan korszakot élünk, hogy még a jó bornak is cégér kell. Ezt az irányt kell tehát követ-nünk, azt, hogy az idegenek a vidék-nek sajátsága minden lépten nyomon szembe tünjön, valamint alkalmat kell szolgáltatni arra, hogy fáradság és utánjárás nélkül alkalma legyen valódi tiszta, hamisítatlan bort beszerezni és élvezni. Most az idegen a vidékünkön élvezett bornak minőségéről kicsiny-lőleg szól, mert elégedetlen azzal a sok mindenféle borral, a melyet itt megízelt; ha ellenben az állana fenn, hogy igazán tiszta hegyaljai bort inna, még otthonában is dcsérné annak kitünő minőségét. Hogy vendéglőseink és mindazok a kik kicsinybeni bor-méréssel foglalkoznak, hajlandók len-nének a vidéknek és vitális érdeke szempontjából a hegyaljai bornak for-galomba hozatalát támogatni, az azért kétségtelen, mert ezt mind n anyagi

áldozat nélkül tehetik meg. Sőt azon nézetben vagyok, hogy abban, hogy a viszonyok most másképpen vannak őket okozni nem lehet, mert a bor-fogyasztási törvény akadályozza őket, hogy jobb minőségű bort kisebb mennyiségben direkt a termelőtől vásárolhassanak. Hány vendéglős nem árusít, különösen jobb minőségű bort csak azért, mert a bizalmatlanság mellett még az a körülmény is áll fenn, hogy a kereskedőnél nem kapja mindig azt a fajt, a melyet kíván és mert a termelőtől ki ebből mennyiségben meg nem veheti azt. Mivel kicsinybeni árusításhoz csak 4-5 termelőnek van a városunkban engedélye. kihez forduljon az idegen, ha véletlenül olyan minőségű bort kíván venni, a milyen a mondott termelőknél készletben nincs? Üzletszerűleg nem foglalkozik senki a városban a kicsinybeni boreladással különösen olyképpen nem, hogy az idegen ott néhány palack bort azon öntudatban, — hogy a csomagolás és expedíciós költségei s fáradsága a bornak árát lényegesen drágítani nem fogja — megrendelhesse.

Ezen borainknak könnyű módon való forgalomba hozatalát gátló helyzetet sokat javítana és lendítene, ugyanis a fogyasztó közönség bizalmát lényegesen emelné az, ha társulás által egy oly borértékesítő vállalat létesítenék, amely az igényeknek minden tekintetben megfelelni képes leendene. Városunk viszonyai, mert a borpincék egy helyen csoportosítva vannak különösen kedvező arra, hogy az elősorolt bajok és akadályok itt, még pedig a következő módon orvosoltassanak.

Alapítsassék egy részvény-társaság 200,000 korona alaptőkével. Ez nem oly nagy összeg, hogy egy kis jóakarattal és a helybeli öt pénzintézet támogatásával nem lehessen. Pénzintézeteink, a közjólét és saját érdekük szempontjából kétségen kívül hozzá járulnának ennek létesítéséhez. Az itteni kereskedők és borkereskedők anyagi támogatására is számíthatunk, mert a vállalat a kereskedők érdekét is szolgálja azáltal, hogy helyben egy tömegben mindig oly mennyiségű bort tartana készletben, a mely által lehetővé tétetné nekik a versenyt a külföldi vevővel felvenni és a jelenben az idegen kereskedő által élvezett közvetítési nyereséget maguknak biztosítani. — A 200,000 korona alaptőkével alakult társaság a kormánytól, vagy ennek támogatása mellett egy fővárosi pénzintézetétől, a jelenlegi kedvező pénzügyi viszonyok mellett könnyen juthatna egy 300,000, esetleg 400,000 korona olcsó törlesztéses kölcsönhöz, és amellől a kormánytól bizonyos meghatározott időre való adómentességet és egyéb kedvezményt is kilehetne eszközölni. Az ilyképpen összehozott 4-500,000 korona tőkének célszerű felhasználása mellett sokat, igen sokat lehetne a viszonyokon javítani. Mindenesetre meglehetne ezáltal akadályozni azt, hogy a szüret utáni tömeges kínálat a bor árát csökkentse, mert a vállalat a saját pincehelyiségeiben elhelyezett borra a termelőnek, de csak is a termelőnek és csak is az utolsó évi termésű borára megfelelő előleget nyújthatna, amiáltal a kínálat a kereslethez képest szabályoztatnék.

A kormány megadná továbbá azt a jogot, hogy a vállalat évente 3-4 önkéntes árverést (auctiót) rendezhesse, ami jó alkalmat szolgáltatna arra, hogy az idegen vevők időnként a piacon megjelenjenek.

Hogy mindezeknek a keresztülvitelében nem csak pénz, nemcsak hogy alaptőke, hanem modern, terjedelmes pincehelyiségek is szükségletnek, az

magától értetődik, még pedig olyan pincék, amelyekbe 4-5000 hordó bort telyesen elhelyezhetni. A pincével kapcsolatban szükséges még egy oly helyiség megfelelő berendezéssel, amelyekben 100-200 hordó bort egalizálni, egyöntetűvé tenni lehessen, mert köztudomás szerint nagy hátrány az boraink értékesítésénél hogy az egy szőlőben termelt bornak minősége igen egyenlőtlen s borainknál tapasztalt gyakori, még évek utáni erjedésnek is gátot kell vetni egy nagyobb szabású paszterizáló gép felállítása által, a 2-3 éves, de éret bornak palack éretté tétele céljából.

Hogy a vállalat mintegy 30000-40000 Korona alaptőkével külön egy palackbani elárutást létesítsen és helyben úgy mint esetleg még két-három nagyobb városban elarusítóhelyet „Rodegát” tartson fenn, az, az elősoroltakból önként következik, amivel ez volna a mód a fogyasztó közönséggel borainkat ismét megkedveltetni. Nem csak a finom, de az asztali bort, az olyant mint a minők 30-32 fton lettek ezidén eladva, kell üvegekben forgalomba hozni, amelyek után a bizalmat visszanyerhetjük. Ha ily minőségű bort, tiszta, hamisítatlan állapotban és garancia mellett, hogy ez tiszta hegyaljai, például 7/10 literes üvegekben 70-80 filléért fog megvehetni, kétségtelen hogy fogyasztást nyerünk.

Az adminisztrálás, a szervezkedés készleteibe nem kívánok ezuttal bocsátkozni, hiszen céloom csak egyedül az irányt meghatározni hogy miként lehetne nézetem szerint a helyzetet javítani.

Grünbaum Simon.

* **Perbenyik és Vidéke Községi Hitelszövetkezet** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja — tudósítónk értesülése szerint — e hó 9-én nagyérdemű gyűlését tartotta VI. évi rendes közgyűlést az iskola tantermében. A szövetkezetnek van 332 tagja 370 üzletrészzel a 50 korona. Vagyona: készpénz 130 kor. 92 fill. Váltótárca 82629 kor. Kötvénykölesönök 17503 kor. 52 fill. Központi folyószámlán 24 kor. 20 fill. Központi 4 drb. üzletrész 800 kor. Központnál elhelyezés 1435 kor. 70 fill. Bodrogközi Gazdák Fogy. Szövetkezet számláján 21258 kor. 54 fill. Összesen 123,781 kor. 88 fill. Teher: befizetett üzletrészek 14311 kor. 94 fill. Takarékbetétek 103013 kor. 09 fill. Tartalékalap 2962 kor. 77 fill. Föl nem vett osztalék 223 kor. 50 fill. Átmeneti kamat 1100 kor. Tiszta nyeresmény 2170 kor. 58 fill. Összesen: 123781 kor. 88 fill. A tárgysorozat letárgyaltatván, Maryez Endre perbenyiki tanító az Országos Központtól kimerítő és szakszerű szabad előadást tartott. Az Országos Központi Hitelszövetkezet az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult; jelenleg van 1287 szövetkezete 253,702 taggal és 529,064 üzletrészzel, melyek 25,803,105 Korona értéket képviselnek. Különösen kiemelve: minthogy a szövetkezeti tagok az alapszabályok értelmében csakis kisebb kölcsönöket kaphatnak, egyeseknek és erkölcsi fastületeknek, kiknek nagyobb pl. 4000, 10000, 20000 stb. Koronás kölcsönre van szükségük, amortizációt, azaz törlesztéses kölcsönöket eszközöl a központ teljesen díjmentesen és a legalacsonyabb kamatláb mellett. Ott meg lett magyarozva a tagoknak a törlesztéses kölcsön és annak megszerzési módja.

* **Hogyan tehetjük gyümölcsöseinkeket jövedelmezővé.** Magyarország gyümölcstermelőinek egyik roppant nagy hibája, hogy egy-egy gyümölcs-

csőben száz meg száz faj gyümölcs termelését kultiválják. — Magától értetődik, hogy a termelés ezen rendszere mellett nagy jövedelmet produkálni nem lehet, mert egy-egy fajból kevés termeltetvén, az összekevert különböző fajú gyümölcsöt a kereskedő nem szívesen veszi meg még akkor sem, ha az igazán prima minőségű, mert azok faj szerinti szétkülönítése neki költséget okoz, s mert nem léven egy féleből nagy készlete, vevőit nem bírja állandóan egy már megkedvelt fajtaból kiszolgálni, s mert egy és ugyanazon gyümölcsfélének több termelőtől és több vidékről való összegyűjtése nagy nehézséggel jár. — A gyümölcstermelés terén létező eme vizsás állapot megszüntetését célozza földmivélsügyi ministerünknek azon rendelete, melyet a törvényhatóságokhoz intézett, s melyben felhívja őket, hogy a mezőgazdasági bizottság útján a kevésbé értékes gyümölcsfajtaikat a termelésből vonják ki és kevesebb fajtaban állapodjanak meg, különösen olyanokban, melyek azon vidéken bőven teremnek és kedvezően értékesíthetők. — örömmel üdvözölhetjük földmivélsügyi ministerünknek ezen intézkedését s reméljük, hogy a mezőgazdasági bizottságok mihamarabb iparkodni fognak kipuhatolni azt a gyümölcsfajt, melyek a vidékükbeli talaj és klimatikus viszonyoknak s kereskedelmi igényeknek legjobban megfelel. — Ha megtörténik a megállapodás a termelő faja, s iparkodnak termelőink mindazon szabályokat betartani, melyek a termelés kérdését, jelesül: a gyümölcsfák ültetési módját, ápolását, az istálló és különböző műtrágyák alkalmazásának mikéntjét stb. hasonló dolgokat érintik, úgy meg vagyunk győződve, hogy gyümölcsöseinkekből millió és millió koronát érő mennyiség fog a külföldre vándorolni.

* **Érmelléki első szállóoltványtelep** képes márciusi árjegyzéke most jelent meg, ezen képes árjegyzék ösmerteti az összes gyökeres fás szállóoltványokat, továbbá élősvény csemeték kezelését, azok sok féleségét, és árait. Az árjegyzéket Nagy Gábor telep tulajdonos adta ki Nagy Kágyán (u. p. Székelyhid) s kívánatra bárkinnek portonmentesen és ingyen küldi meg.

TANÜGY.

— **A királyi tanfelügyelő,** legutóbb tartott hivatalos látogatásai alkalmával, Mikova, Sáros-Staskócz, K. Bresznycze, Minyócz, S. Bukócz és Z. Turány községek gk. hitfelekezeti iskoláit meglátogatván, azoknak szellemi színvonalát a zérónál is alacsonyabb fokon állónak találta. A tanítók (urasági volt kerülő, elzüllött fausi kovács) nemcsak hogy semminemű szakképességgel nem bírnak, de sőt erkölcsi tekintetben is gyalázatra válnak a tanítói állás tisztességének. Amiért is nevezett tanítóknak alkalmaztatásaihoz azonnal leendő elmozdításáért közg. bizottságunk ártirt az illető egyházi fehatóságokhoz. — Megelégedéssel, sőt elismeréssel szólott a kir. tanfelügyelő a kezei örmezei és a n.-dobrai gk. iskolákban szerzett tapasztalatairól, Lehoczky Endre biz. tag. pedig Veszprényi József örmezei tanítót, ki már 52 éve tanít még mindig ifjui lelkesedéssel közmegeledésre, ajánlotta a közg. bizottság erkölcsi pártfogásába.

— **Iskolák építésére a közművelődés vármegye alapszabályja megszavazott a közg. bizottság Pichnye községnek, V. Hosszumező, B. Olaszi és Egres iskolafenntartó közönségének 400-400 K. segédletet az ez év folyamán beérkező pótdadó jövedelemből.**

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Párbajvétség** miatt jelent meg a sátoraljauhelyi törvényszék előtt dr. Preisz Elemér ungvári ügyvéd, aki a mult nyáron vivott kardpárbajt a sátoraljauhelyi honvédlaktanyában Remenyik Pál főhadnaggyal. Az ösmert ügyben a főhadnaggy segédei Szepessy Kálmán és Barthos István honv. századosok és dr. Preisz segédei ifj. Meczner Gyula és Biró Pál, a békés elintézésben meg nem egyezhettek s így a kardpárbaj dr. Preisz erősebb és Remenyik könnyebb sérülésével meg is történt. A sátoraljauhelyi kir. törvényszék tegnap Fornszek Béla elnökletével dr. Preisz Elemért párbajvétség miatt, enyhítő körülmények figyelembe vételével 14 napi államfogházra ítélte. Az ítéletet dr. Preisz megfellebbezte.

§ **Rablétszám.** A sátoraljauhelyi kir. törvényszéki fogházban volt a februári rablétszám: 251, ebből elítélt: 237 egyén.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

G. B. Tokaj. Érzékenysége félreértésen alapszik. De mert üzenete közlését kérte, miután ez a része inkább az üzenet jellegével bír, közre adjuk ebben a rovatban:

Szent igazság, hogy tavaszkor
„Balzsamos a lég”
De a téma dal íráshoz,
Épen nem elég.
Nyáron által az öreg nap
Szászor jobban süt,
Mégis sok dalos írónak
Jaj, mi balul üt.

Nem is ember, ki a tavaszt
Vigan nem várja?
Lelkét, szívét a fény és dal
Által nem járja.
A pacirta, fülemile
Akkor énekel,
Mikor esendes hajnal felé
Pirkad a reggel.

En is tudom, más is tudja,
Hiszen régi dal!
„Náál bikát senki sem fog
Dobbal és sippal.”
Vagy tán a tavasz ébredés
Nem feltámadás?
„S nem az esik a verembe,
„Ki más alá ás?”

Azt is tudom, fegyverek közt
A puska öl;
De azért a kocavadász
Sokszor baktóló.
Hagyjunk el hát a szép tavaszt,
S Rózsa fakadást!
Ne támaszson a dal írás
Irgy szakadást!

S. N. Lajos. Legközelebb szívesen.
T. Helmezs. Az ügynek ártanánk ha tovább is bolygatnók.
M. Gy. Átolvassuk, esetleg jövő hét folyamán már közöljük.

M. F. né. Várjuk a „Hófuvás” aktualitását, úgy hisszük az aktualitás jellegével értékesőbbé tehetjük. Kérjük ez irányban szíves véleményét.

Jnkognitó. Hogy a jelzett két orvosnak az illetővel milyen értelmű titkos üzleti összeköttetése van ez csak akkor érdekelhetne bennünket, ha a közérdeket, a közönség zsebét érinti. Szíveskedjék az ön jó adatait rendelkezésünkre bocsájtani és ha azokból ezt fogjuk kiolvasni, akkor erre kötelességünk lapunk hasábjait megnyitni. Ha azonban ez csak magántermészeti dolog, akkor sajnálatunkra nem teljesíthetjük kérelmét.
Nem közölhetők. Egy percedt élek... (Költemény) Mindig veled... (Makáma) Cicero infans (vezéreikk.)

Kiadótulajdonos: **Éhler Gyula.**

Fotoplasztikon és fonograf-hangverseny:

F. márczius hó 16, 17, 18, 19-én bemutatásra kerül „a Párisi világiállítás,” azután naponta új műsor. — Az óriási hangverseny-gép előadja a világ összes szinpadai énekeit. Belépti-díj 40 fillér. Deák, katona és gyermekjegy 20 fillér. — Bérlet-jegy 8 különféle előadás műsorához 2 korona.

naponta a „**FRISCH éttermében**” bemutatja az összes világrészek nevezetességeit és szépségeit természetesen.

Szőlőkarók eladása.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok nagybecsű tudomására hozni, hogy jó minőségű 180-as és 2 méteres

szőlőkarókat

olcsón bocsájtom áruba.

Szíves megkeresésekre azonnal és készséggel válaszolok.

Tisztelettel

Grünspan Herman,
fakereskedő S.-A.-Ujhelyben.

Jdösebb és fiatalabb férfiaknak

egyaránt ajánljuk, idegbántalmak és Sexuális bajok gyógyszeres gyógyítására,

Dr. Müller tanácsos

ujabb és bővített kiadásban megjelenő orvosi munkáját. 1 K. 20 fillérnek előleges megküldése után portómentesen küldjük meg.

CURT RÖBER Braunschweig.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. ludomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy bérbévitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóírnévű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u.

M. 519/1902. számhoz.

Hirdetmény.

Zemplén-vármegye közigazgatási bizottsága f. évi 181/600 kb. számú határozatával a bánóc — butka — deregnyő — vajáni that. közutnak a Dusa hid és Deregnyő község közötti és Deregnyő községében lévő kiépítetlen utszakasz végleges helyreállítását 7934 kor. 37 fill.,

továbbá a f. évi 180/599 kb. számú határozatával a nagy-mihály — homonna — m.-laborecz — liszkői that. közuton lévő 84. sz. koskóci vámoshid felszerkezetének helyreállítását 13,768 kor. 01 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1902. évi április hó 7-ik napjának délelőtt 10 órájára a kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívatom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó s külön-külön teendő zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1902. évi márcz. hó 10-én.

M. kir. államépítészeti hivatal:

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezsó s. k.,
kir. főmérnök.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemekek. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely ninesen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll: kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székely-híd.

Gömbölyű tölgy szőlőkarók

2 méter hosszúságban:

I-ső rendű hegyezett . . . . . ezre 44 kor.
I-ső rendű hegyezetlen . . . . . ezre 40 kor.
II-od rendű hegyezetlen kihányás . . . ezre 30 kor.

Az első rendűek 3—4—5—6—7 centm. vastagak a vékonyabb végükön. — A másodrendűek pedig 1 $\frac{1}{2}$, 1 $\frac{1}{4}$ —2—2 $\frac{1}{4}$ —2 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{3}{4}$ —3 centm. vastagok szintén a vékonyabb végükön. — A karók szárazak és szépek.

Megrendelhető:

Hosszufalusy Andornál
Borsod-Nyéken.

Az árak a putnoki állomáson kocsiba rakva értendők.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

Bérháztulajdonosoknak és földbirtokosoknak**törlesztéses kölcsönt**

42 $\frac{1}{2}$ és 50 évre

jutányosan és előnyös feltételek mellett közvetít és értesítést ad

Sárkány József
Budapest, Váci-körút 21.

Allást nyernek.**Az Országos Pályázati Közlöny**

utján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselő, községi jegyzők és jegyzőírások, nőtisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évre 4 kor. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utca 27. — Alláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Tk. 4724/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Nádaskai Istvánné sz. Földesi Anna végrehajtást szenvedő elleni 165 korona 70 fill. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék a tokaji kir. járásbírósg területén lévő B-Keresztur község határában fekvő a b.-kereszturi 514. sz. tjkben végrehajtást szenvedett nevén álló 1. a 812. hr. sz. ingatlanra 170 kor. 2. a 357. hr. sz. ingatlanra 896 kor, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fen-

tebb megjelölt ingatlan 1902 évi április hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor B-Beresztur község hízánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárnak 10 $\frac{1}{2}$ -át vagyis 17 kor. és 89 kor. 60 fill. készpénzben vagy az 188. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1. 3333 sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-ál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi d.-cz. hó 27-én.

Piathy, kir. jbró.

121/902. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbírósg 1901. évi V. I. 745/1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Melicher Ferenc és Bächer Rudolf bpesti cégé javára Kántor Mihály sárospatai lakos ellen 530 kor. 55 fill. s jár. erejéig 1902. évi jan. hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1600 kor. becsült következő ingóságok u. m.: szekér, lovak, háziuttorok stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Me'y árverésnek a sauhelyi kir. járásbírósg 1901. évi V. I. 745/2. számú végzése folytán 530 kor. 55 fill. tőkekövetelés, ennek 1900. okt. hó 2. napjától járó 5% kamatai 1 $\frac{1}{2}$ % váltódíj és eddig összesen 81 kor. 48 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Sárospatakon alperes lakásán leendő esközlésére 1902. évi márczius hó 21-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és abhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60 t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz

fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárve endő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt S. A. Ujhely, 1902. február hó 24-én

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Ad. 85/1902 sz.

Faarverési hirdetmény.

A baesközi volt urbéres birtokosság legelővé átalakítandó erdejében 25-16 kat. hold területén álló 3230 $\frac{1}{2}$ m²-t tevő tölgy, bükk s gyertyán fatömegét, melyből 2140 $\frac{1}{2}$ m³ hasznofára s 1089 $\frac{1}{2}$ m³ pedig tűzifára alkalmas, 1902. évi április hó 1-ső napján d. e. II órakor Baeskon a birói háznál szóbeli árverés utján eladja.

Becsértéke 17995 kor. 66 fillér a leteendő bánatpénz ezen összeg 10%-a.

Az árverési, kihasználási és szerződési feltételek megtekinthetők a kezelő s.-a.-ujhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál s Baeskon az urb. birtokosság elnökénél.

S.-a.-ujhelyi m. kir. járási erdőgondnokság.

Ezen kitünő és kiválóan jóízű gyógy- és borvíz, mely kifogástalan töltés és kezelés mellett **legolcsóbb is**, kapható a forrástulajdonosnál:

MAJUNKE GÉZA, SZEPES-OLASZI

Kizárólagos főraktár „Sátoralja-Ujhely és Vidéke” részére **HAZAI H.** bel- és külföldi ásványvíz főraktárában. Sátoralja-Ujhelyben (Kis-piacz). Helybeli orvosok is ajánlják.

Keil-lakk

legkitünőbb mázó-ló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Szagtalan padló-viasz „Gloria“
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz
képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.
Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr.
Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK ezégnél **S.A.-UJHELY.**

Az általános a legjobb- és legmegbízhatóbbnak ismert **eredeti erfurti** konyhakerti veteménymagvak raktára.
Eredeti oberndorfi (burgundi) **takarmány répamagvak.**

KÁVÉK:

Finom Cuba-kávé kilója	1.20
Finomabb „ „	1.60
Legfinomabb „ „	2.—
„ Ceylon	2.15
„ Cuba gyöngy	2.—
„ Ceylon „	2.—
„ Mocca	2.15
„ Arany Jáva	2.15

Mindennemü bel- és külföldi **gyógy- és ásványvizek** nagy raktára!

BOROK:

Finom asztali literje	— 30
„ kövesdi „	— 36
1889. Szamorodni „	1.60
„ „ 1 üveg	— 90
Asszu 3 puttonos	2.—
„ 5 „	2.50
Valódi egri gyógybor l.	1.20
„ „ „ 1/2 l.	— 60

Déli gyümölcsök:

Malaga szőlő kilója	1.20
Princess mandola „	1.40
Franczia datolya „	1.25
Mogyoró hosszú „	— 52
„ gömbölyü „	— 48
„ feltörve	— 70
Mandola kil. 1.—	
kézzel válog. 1.40	

A legjobb kenyérliszt
kilója — 12
Király liszt „ — 16

Kefeárúk.

BILANOVITS P. ÉS TÁRSÁ
fűszer-, csemesge-, bor- és felvágottak üzlete
SATORALJA-UJHELY, (Fő- és korona-utca sarkán.)

HALAK.
Balatoni fogas kristály kocsonyában Garda aspikban és sülve. Sardinia, pisztráng. Ostseehering, Anchovis. Oroszhalak stb.

MINDENNEMÜ VIRÁGMAGVAK.

Továbbá: a magy. kir. vetőmagvizsgáló állomás által hivatalosan megvizsgált

arankamentes lucerna és lóheremagvak.

PEZSGŐK.

Magyar franczia palaczkja	1.50, 2.—, 2.50
Törley Talisman	2.50
Louis François	2.50
Aubertin franczia	4.—
G. H. Mumm	6.—

Legjobb minőségű **Magyar Cognac.**
Valódi Martell Cognac

Húsárúk.
Naponta friss
Kassai virstli.
„ szalvaladé.
„ főtt sódar.
Prágai főtt sódar.
Debreceni paprikás szalona
Kolozvári szalona.
Császár hús.
Vegyes felvágott.

Kapható Malársik György fűszer-kereskedésében Sátoralja-Ujhely-j

A méltóságos **Sennyey Béla** báró ur battyáni gazdaságában van **30 ezer darab** hasított száraz, **2 méteres** tölgyfa szőlőkaró **eladó.**
Felvilágosítással szolgál **Báthy Gedeon** számtartó Battyan u. p. Bély,

Vételre

kerestetik ötvenezer darab **2 (kettő) méter** hosszú tölgy-szőlőkaró, **Abauj-Szántóra** Kassa sz. k. város szőlőjé-be **f év május hó végeig** bérmentve való szállítással.

Ajánlatokat bármily mennyiségű szállításra az ár megnevezésével alólirotthoz intézni kérjük.

Kassa sz. kir. város erdőhivatala.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a kiadhivatalban. (Fötér 9. sz.)

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésfél alkalmaztatik kőszvénytel, csúznál és meghűlésknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéjegyzeccsel fogadjunk el. — 80 l., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerész** Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Alapítva 1866. Alapítva 1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA
Gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

**Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,**

Lokomobil fűtő

államilag vizsgázott és tanult kovács jelentkezhet
FROST és RING gőzfűrésztében
Nagy-Kemencze (Homonna mellett.)

Szénásy, Hoffmann és Társa
selyemárú háza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

A

BÁLI UJDONSÁGOK

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csakis „First Class” gyártmányok elárúsítása. Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső s leghíresebb gyáraival közvetlen összeköttetésben áll; az általunk lekötött minták és minőségek kizárólag cégünkénél szerezhetők be.

* Minden egyes árucikknek *
föltétlen szabott ára,
nyíltan, számokkal van jelölve, ennél fogva a tulbecslés teljesen ki van zárva.

* Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

Szénásy, Hoffmann és Társa
selyemárú háza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Alapított 1845-ben.

Üzlet megnyitás.

Maison Mandl Manó

évek hosszú során át elismert szolid

Pozsonyi és Párizsi cég

Confektiók, Toilették, Blousok, Jouponok,
Pongyolák, Fehérnemük

és

Menyasszonyi kelengyékben.

Fiókküzetét **KASSÁN Fogács-u. 18. sz.** megnyitotta.

A nagyérdemű hölgyközönség kényelmére, meghívásra, mely egyenesen „Kassára” intézendők, cégem vezetője a dúsán felszerelt eredeti Párizsi modellekkel és mintagyűjteménnyel saját költségemen készséggel oda utazik.

Alapított 1845-ben.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2^{1/2} és 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egyetemes acél-akék.

2- és 3-vasú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönőket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.